

JORNAL

DE

SCIENCIAS MATHEMATICAS

PHYSICAS E NATURAES

JORNAL

DE

SCIENCIAS MATHEMATICAS

PHYSICAS E NATURAES

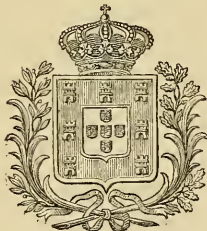
PUBLICADO SOB OS AUSPICIOS

DA

ACADEMIA REAL DAS SCIENCIAS DE LISBOA

TOMO III

JUNHO DE 1870—DEZEMBRO DE 1871

LISBOA

TYPOGRAPHIA DA ACADEMIA

1871

ZOOLOGIA

I. Faunae neotropicalis species quaedam nondum cognitae

AUCTORE

M. X. DE LA ESPADA

MAMMALIA

HAPALINA

MIDAS. Geoff. St.-Hilaire

M. lagonotus.

M. capite, gula, podiis, brachiis intus caudaque, basi excepta, atherimis, nitidis; pectore, abdomine ex rufo nigroque mixtis; dorso, lumbis, coxi bruneo intenso fere nigro et albo, coxim versus et scapulas flavescente, variegatis; coeteris castaneo rutilante ornatis; pilis vultum circumdantibus longis, auriculas obtegentibus; maxtace atque myxtace albis aut pallidulis.

Hab. in *Ecuador*; ad ripas flum. *Napo* prope *la Coca* et *Tarapoto* mensibus Jun. et Jul. nobis frequenter invento.

Chichico (Hapalina) ab indigenis in idiomate *quicchua* vocatur.

M. Graellsii.

M. capite partiatim nigro nitido et rubente; podiis caudaque dimidio apicali nigris; nucha, collo, scapulis, brachiis fuscis ex griseo flavicante subnitido conspersis; tergo, lumbis, cruribus caudaque basi ex flavo olivascente atque aurantiaco et bruneo vix variegatis; maxtace atque myxtace albis.

Hab. in *Ecuador*; ad ripas et ostium flum. *Napo* prope *Tarapoto* et *Destacamento* mensibus Jun. et Jul. nobis frequenter reperto.

Uxpa-chichico (Hap. cinerascens) ab indigenis in idiomate *quicchua* vocatur; *Guaranies Yuru-muruchi* dicunt.

AMPHIBIA

BATRACHIA SALIENTIA

OPISTHOGLOSSA OXYDACTYLA

Sect. I. RANINA

Fam. Discoglossidae?

Edalorhina gen. nov.¹

Caput parvum, productum, compressum, rostro simato; collum prismaticum, lateraliter planum et perpendicularare; nares tumidae approximatae, earum rimae laterales, ovaes, obliquae, retroversim patulae; palpebrae tuberculis tribus longis mamillatis acuminatae; tympanum perspicuum; palatum dentatum, dentibus obtusis, acervis duabus obliquis inter nares dispositis; lingua magna ovalis, praelonga medio elevata, antice angustata, postice sinuata, dimidio posteriori lateribusque libera; digiti podium anticorum liberi, primus secundus et quartus aequales, posticorum palama brevi coadunati, marginati; notaeum valde depressum vel planum, pachydermum, plica marginali cutanea circumdanti, projecta expansum; gastraeum convexum; processus vertebrae sacralis dilatati; parotidae nullae.

Edalorhina Perezi.

E. supra rubro-nigricante, extremitatibus dilutioribus; subtus albomargaritacea, maculis praemagnis fere nigris simetricis marmorata. Fronte trituberculata; dorso tuberculis quatuor in quadrangulum dispositis; femoribus monotuberculatis; cruribus ad medium periscelliis torosis ornatis.

Hab. in *Ecuador*; ad ripas flum. *Napo* mens. Apr. nobis invento.

¹ Ὀδζλωρς, tumidus; ρω, nasus.

OPIST. PLATYDACTYLA

Sect. I. HYLINA

Fam. Polypedatidae

Hyloxalus, gen. nov.¹

Habitus capitis *Hylaplesinus*; rostrum processum, rotundatum; dentes maxillares; palatini nulli; lingua triangularis, integra, postice latera-literque libera; tympanum perspicuum; parotidae nullae; digiti antipedum liberi, pedum posteriorum palama tenui, incolora, diaphana connati; omnes phalangibus extremis in figuram Y constructis, disco apicali medio cre, adherente, transverso muniti; processus vertebrae sacralis non dilatati.

Hyloxalus fuliginosus.

H. lingua dimidio posteriori libera; plantis semipalmatis. Supra fuscus; minute granulosus; subtus, gula excepta, levis, albidus.

Hab. in *Ecuador*; ad nemores pagi *S. Jose de Moti* men. Jun. nobis reperto.

Hyloxalus Bocagei.

H. lingua tertiaro antico solum adherente; plantis fere omnino palmatis; cute undique omnino laevissima. Fusco-ater; gula, pectore lateribusque ex fusco vel fusco-nigro et albido marmoratis.

Hab. in *Ecuador*; ad sylvas pagi *S. Jose de Moti* men. Jun. nobis invento.

Fam. Hylodidae

Limnophys, gen. nov.²

Habitus qualis est *Hemiphractus*; caput latissimum, amplitudine sua

¹ Ὑλη, sylva; Ἰξάλος, saltatorius.

² Λιμνοφυής, in palude natus.

maximam longitudinem trunci aequante, regione maxillari extensa, spatio inter-orbitario brevissimo, in medio canaliculato et in lateribus cristis duabus a nucha in una eademque linea cum cantho rostrali obductis relevato; canthus rostralis altus, scabrosus ejusdem eminentiis fere parallelis; oculi mediocres prominentes; palpebra crassa, tuberculosa; tympanum perspicuum, grande, circulare; lingua integerrima, tertio posteriori lateribusque libera; dentes palatini in seriebus duabus contiguis, pone nares internas remote dispositi; earum rimae rotundae, sed non magis quam tubae Eustachii patulae; digiti omnes liberi, tereti, disco apicali minutissimo, globulari, eminentiis infra-articularibus, in plantis majoribus, muniti; processus vertebrae sacralis non dilatati; cutis supra adeo verrucosa, longitudinaliter plicata, infra laevis.

Limnophys cornutus.

L. lingua orbiculari mediocri; dentibus palatinis in series duas arquatas transversim contigueque dispositis; ciliis in medio tuberculo conico, longo, acuto elatis; artubus tuberculis quamplurimis pyramidatis hirsutis; nucha tergoque biplicatis; supra fusco-violacea, genis, rostro, brachiis, cruribus obscuriore zonatis; infra violaceo-pallida cinerascenti, margine mandibularum, lateribus, cruribus tarsiisque ex fusco-bruneo et albido plus minusve intense marmoratis.

Mens. princ. — Amplitudo maxima posterior capitis : 0,02 — ambitus supra-scapularis : 0,02 — longitudo corporis a rostri apice usque ad anum : 0,04 — long. extremitatum anticorum : 0,022 — posticorum : 0,062.

Hab. in *Ecuador*; ad ripas flum. *Suno* prope *S. Jose de Moti* in mense Jun. nobis invento.

Limnophys napaeus.

L. lingua postice truncata, margine libera arquata; dentibus palatinis in seriem unam transversam, in medio paululum interruptam, dispositis; ciliis granulosis; tympano quam in *L. cornuto* brevioris; nucha dorsoque biplicatis; supra fusco castanea, artubus saturatiore zonatis; infra ex albido-sordido fuscescente.

Mens. princ. — Ambitus maximus capitis transversus : 0,025; long. corporis a rostri apice usque ad anum : 0,05; long. extrem. anticorum : 0,03; long. extrem. posticorum : 0,08.

Hab. in *Ecuador*; ad ripas flum. *Suno* in mense Jun. nobis reperto.

Pristimantis, gen. nov.¹

Habitus gracilissimus; caput elongatum, triangulare, rostro perpendiculariter truncato, cantho rostrali acuto, vertice plano ad latera cristis binis osseis compressis, acie serrato, supra nucham elatioribus, armato et crista alia robusta scabrosa super tympanum projecta; tympanum conspicuum; lingua ovalis, tertio postico lateribusque libera; dentes palatini in series duas paralelas, longitudinales, ante paullulum incurvatas, pone nares internas dispositi easque tangentes; digiti omnes liberi, longissimi, gracilissimi, eorum phalanges extremae formam litterae T aemulantes, ut discos amplissimos, rotundos, complanatos sustineant; processus vertebrae sacralis non dilatati; parotidae nullae.

Pristimantis Galdi.

P. supra minute granulosis, abdomine pectoreque glandulis magnis rotundis pustulosis conspersis; pupilla horizontali angustissima; iride argenteo.

Mens. princ. — Amplitudo max. capitis: 0,011; ejusdem long.: 0,013; — corporis a rostri apice usque ad anum: 0,035; — extrem. anterior.: 0,024; — postic.: 0,06.

Hab. in *Ecuador*; ad sylvas vicinas pagi *S. Jose de Moti* mens. Jul. invenimus.

Fam. Hylidae

HYLA. Laur.

Hyla reticulata.

H. capite elevato, antice rotundato, vertice horisontali, fronte decliva, rostro perpendiculari, cantho rostrali vix conspicuo; oculis praemagnis, protuberantibus; tympano a cute paulo distincto; lingua subcordiformi, longitudinaliter sulcata, lateribus margineque tantum postica libera; palmis semipalmatis; plantarum palama usque ad basim penultimarum phalangium obducta; cute undique laevigata, abdomine natisque infra exceptis; supra viridi-euphorbiacea, maculis rotundatis magnis aurantiacis ad dorsum guttata, ad rostrum, genas, latera et artus pulcherrime reticulata.

¹ Πριστης, serra; μαντις, rana arborea.

H. in *Ecuador*; ad ripas flum. *Napo* prope *Mazan* mens. Aug. nobis reperta.

NOTOTREMA. Gthr.

Nototrema testudineum.

N. undique ex griseo-plumbeo cinerascente; artubus obsolete zonatis; capite laevigato, depresso, rotundato; fronte ampla, concava; cantho rostrali tereti; tympano ovale, antice parum conspicuo; apice digitorum omnium valde expanso, discoideo; cute ad dorsum squammis veluti fractis indurata, super occipitio arcuatim plicata.

Hab. in *Equador*; prope a monti olim ignivomo *Sumaco* in mens. Jun. inventa.

HEMIPHRACTINA

Dentes maxillares atque mandibulares; auris perfecta.

Fam. Hemiphractidae. Peters

Caput praemagnum, durissimum, galeatum, ad instar *Ceratophrys* constructum, pectore latius, apophysis tympanicis posticis admodum acuminatis, triedris, occipitioque profunde arcuato; dentes palatini et vomerini; maxillares innati aculeati, mandibulares et palatini impositi, subconici, primus utriusque mandibularum validus aduncus, caeteris longior; lingua basi tota affixa, longitudinaliter sulcata; tympanum ovale, grande, retroversum; meatus tubae Eustachi admodum patulus; nares minutulae, earum rima palatina magna; digiti omnes apice adherente; antipedes tetradactyli; digitus primus, secundo longior, tertio et quarto oppositus, secundus versatilis?; pedes parum palmati; palpebra superior aut elata aut tuberculosa; pupilla horizontalis; cutis tuberculosa, apendiculata; processus transversi vertebrae sacralis extremo paulo dilatati; parotidae nullae.

HEMIPHRACTUS. Wagler

Habitus *Bufo* *ininus*; caput leve, latissimum, transversim convexum, fronte concava, dimidium corporis longitudine occupans; dentes palatini transversim solum dispositi; lingua reniformis, margine laterali mandi-

bulis tangenti; tympanum obliquum; nares ovales, obliquae, earum meatus palatinus rotundus; hircus circularis, a nucha remotus; digiti omnes subplanis, apice tantum elongato, palama brevi et crassa connatis, antipedum proportionati.

Hemiphraactus scutatus, Spix¹.

H. palpebra superiore acuminata; artubus anticis e cubito pone solum exertis; tuberculis brachialibus in series obliquissimas fere longitudinales dispositis; periscelliis cruralibus tribus transversis plus minusve elatis, femoralibus atque tarsianis partibus extremis tantum relevatis; margine cutanea antebrachiali externa et ad latera utraque tarsi expansa prominente, usque ad apicem digitorum obducta; genibus crista coriacea ornatis; papillis gastraeo insitis granulosis. Supra plumbeo cinerascete vel pallide sordido; circuito orbitario infero albido ex bruneo intenso trimaculato; subtus fusco, artubus dilutionibus, flavicantibus; taenia lata, recta, cana limbo obscuro a mento usque ad dimidium pectoris decurrente; axillis, ilibus, inguenibus, ante poneque femoribus ex fusco et albido marmoratis.

Hab. in *Ecuador*; in nemores quixenses mens. Maj. Jun. et Jul. nobis capto.

Cerathyla, gen. nov.²

Habitus *Hylinus*; caput cristatum, tuberculatum, tertiarium corporis longitudine occupans, fronte pentagonali, ejus circuito relevato; dentes palatini transversim et oblique dispositi; lingua integerrima aut ovalis aut rotundata a mandibulis remota; tympanum retroversum; nares rotundae, earum meatus palatinus oblongus; hircus ante semicircularis pone subquadrus et a nucha proximus; maniculae elongatae, digitis compressis nodosis, tertio et quarto usque ad basim phalangium conferte coadunatis, omnibus, necnon in podiis, discum planum, transversum amplum ferentibus; pedes palama brevi muniti.

¹ Rarissimum hoc amphibium in specimine unico laeso atque decolorato Clars. Spix et Wagler, denique Peters, describebant; causa id est quod diagnosis novam in conspectu exemplarium quatuor prostantium factam damus.

² Κερρατύλα, ο: corniger, *Hyla cornigera*.

Cerathyla proboscidea.

C. supra minute granulosa; subtus ad lateraque adeo vesiculosa; capite depresso; lingua oblonga, antice parum truncata; rostro appendice cutanea proboscidea, compressa, apice bifida, basi dentata, producto; mucronibus tympanicis plica dermoica elongatis; palpebra superiore elata, acuminata.

Hab. in *Ecuador*; ad sylvas prope *Sumaco* mens. Jun. nobis reperto.

Cerathyla bubalus.

C. capite subdepresso, subproducto, pentagono frontale eminente; ambito maximo sinuus occipitalis distantiae a cuspide tympanica usque apice rostri aequo, capite latiore; lingua circularis; palpebra superiore rotundata; rostro mucronibusque tympanicis appendicula cutanea instructis; perisceliis tantum cruralibus apparentibus.

Hab. *Ecuador*; ad pagum nemorosum prope *Archidona* men. Mai. nobis invento. Degit in palmis, ex quo ab indigenis in idiomate *quicchua Macana-Hambato*, vocatur id est: rana palmarum.

Cerathyla palmarum.

C. capite subconvexo, pentagono frontali valde relevato; diametro maximo sinuus occipitalis distantiae a cuspide tympanica usque ad nares aequo, amplitudine capitis brevior; lingua orbiculari, symphisi mentali parum aproximata; rostro mucronibusque occipitalibus appendicula cutanea instructis; palpebra superiore rotundata; perisceliis femoralibus atque cruralibus apparentibus.

Hab. in *Ecuador*; ad lucos prope *S. Jose de Moti* invenimus mensi Jun. Degit in palmis; *Macana-Hambato* tamquam *C. bubalus* appellatur.

Cerathyla Braconnieri.

C. corpore artubusque, praesertim posticis, gracilissimis; supra laevis, subtus lateraliterque adeo vesiculosa, vesiculis pilatis; capite subconvexo, valido, rudo; ejusdem eminentiis rugosis, depressis, veluti contusis; lingua suboblonga, a symphisi mentali remota; cuspidibus tympanicis fere obtusis; earum intervallo ambitum inter nares et cuspides aequante; rostro appendice cutaneo brevissimo instructo; palpebra superiore rotundata.

Hab. in *Ecuador*; in regioni sylvosa pagi *Archidona* nobis invento men. Maj; *Macana-Hambato*, sicut *C. bubalus* et *C. palmarum* ab indigenis vocatur.

Sect. 3. DENDROPHRYNISCINA

Maxillae edentulae; auris imperfecta.

Fam. Dendrophryniscidae

Dentes palatini nulli; parotidae nullae; processus vertebrae sacralis non dilatati; pedes palmati.

Dendrophryniscus, gen. nov.¹

Caput depressum, triangulare, rostro ad instar *Atelopus* producto; auris sub cute latens; palatum edentulum; lingua angustata, integra, oblonga, dimidio posteriore libera; nares interiores magnae; tubae Eustachii fere inconspicua; digiti omnes disco adherenti munitis, in maniculis liberi, in podiis depressi, marginati, palama basilari connati; discii manuum transversi, pollice excepto, pedum elongati amplitudine phalanges haud excedentes; cutis, supra tuberculosa, infra papillosa.

Dendrophryniscus brevipollicatus.

D. Fronte plana; rostro canaliculato; oculis magnis; pollice brevissimo, ejus disco adherente parvo, rotundo; tuberculis ad dorsum aspersis, minutis, ad regiones paroticas, superfemorales axillaresque majoribus confertis; infra undique papillosus. Supra ex rubro-fuscus, taenia saturatiore nates atque cruras ornante; subtus dilute hadius, abdomine albido.

Mens. princ. —Ambitus max. capitis: 0,007; longit. ejusdem: 0,009; —corporis a rostri apice usque ad anum: 0,026; —extrem. antico.: 0,017; —postic.: 0,31.

Hab. in *Brasil*; prope *Rio de Janeiro*, in monte *Corcovado* mens. Sept. nobis reperto.

Matriti-Mart. MDCCCLXX.

¹ *Dendrophryniscus* genus typum illud credimus quod sap. vir Günther ex systemate suo deduxit atque inter *Michrylina* et *Hylaplesina* sectiones sic insinavit: (3. Dentes max. nulli; auris imperfecta. Incognita.)—(Without maxillary teeth and with imperfectly-developed ear. Not known); Proc. of the Zool. Soc., 1858.